

PTT Acentelerinin Vergisel Yüklölölükleri hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.05.10.00-2011/GVK-Mük18-27
Tarih	13.10.2011

T.C.

AMASYA VALİLİĞİ

Defterdarlık GELİR MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.4.DEF.0.05.10.00-2011/GVK-Mük18-27

13/10/2011

Konu : PTT Acentelerinin Vergisel Yüklölölükleri

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, PTT acentalığı faaliyeti ile işğal ettiğınız belirtilerek, faaliyetiniz neticesinde kestiğınız komisyon faturası tutarı ile KDV tutarını beyannamelerinize dahil edip etmeyeceğınız ve komisyon harici olarak tarafınıza verilen ücreti ne şekilde beyan edeceğınız hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 18 inci maddesinde, "(**3418 sayılı Kanunun 23'üncü maddesiyle eklenen madde**) PTT acentalığı faaliyetinden elde edilen kazançlar, gelir vergisinden müstesnadır. Bu kazanç istisnasının, bu Kanunun 94'üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinde, vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar ile vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratlar sayılmış, aynı maddenin birinci fıkrasının (12) numaralı bendinde, PTT acenteliğı yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden (2009/14592 sayılı B.K.K. uyarınca) %20 oranında tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun Mükerrer 120 nci maddesinde ise; "Ticari kazanç sahipleri (basit usulde vergilendirilenler hariç) ile serbest meslek erbabı cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, bu Kanunun ticari veya mesleki kazancın tespitine ilişkin hükümlerine göre (indirim ve istisnalar ile Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri de dikkate alınarak) belirlenen ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançları (42 nci madde kapsamına giren kazançlar ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanların bu işlerden sağladıkları kazançlar hariç) üzerinden, 103 üncü maddede yer alan tarifenin ilk gelir dilimine uygulanan oranda geçici vergi öderler. Geçici vergi matrahının hesaplanmasında dönem sonu mal mevcutları, kayıtlar üzerinden tespit edilebilir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesi ücreti; "(2361 sayılı Kanunun 43'üncü maddesiyle değişen madde) Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir." şeklinde tanımlamıştır.

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'nin konusunu teşkil ettiği ve bu kapsamda, Türkiye'de yapılan posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, başkaca bir faaliyetle iştigal edilmesinden ötürü vergi mükellefiyeti olmayan PTT acentaları tarafından, vergiden istisna PTT acentalığı faaliyetinden elde edilen gelirler dolayısıyla hesaplanan komisyon gelirinden vergi hesaplanmayacak ve beyan edilmeyecektir. Söz konusu acentaların elde ettiği brüt tutardan (beyiyeye esas brüt tutar) iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle bulunacak KDV tutarı düşüldükten sonra kalan net gelirden beyiye hesap edilecek ve hesap edilen beyiyeden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94/12 nci maddesi gereğince %20 oranında vergi tevkifatı yapılacaktır. Hesaplanan beyiye tutarından, yapılan tevkifat düşülerek gider pusulası düzenlemek suretiyle ilgili PTT idaresince acenteye ödenecektir.

Gerçek usulde vergiye tabi olan PTT acentalarının elde ettikleri gelirin brüt tutarından (beyiyeye esas brüt tutar) iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacak KDV tutarı düşüldükten sonra kalan net gelirden beyiye hesap edilecek ve hesap edilen beyiyeden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94/12 nci maddesi gereğince %20 oranında vergi tevkifatı yapılacaktır. Hesaplanan net beyiyetutarına KDV ilave edilerek acente tarafından düzenlenecek fatura karşılığında PTT idaresi tarafından acentaya ödenecektir. Tahsil edilen katma değer vergisi, acente tarafından kanuni süresi içinde beyan edilip ödenecektir.

Diğer taraftan, PTT Acentalıkları Yönetmeliğinin 34 üncü maddesinde; "Acentalar hizmetlerinin karşılığında iş sahiplerinden ücret tarifelerinde gösterilen ücreti veya yapılan işlem ile ilgili otomasyon sistemi üzerinde beliren ücreti alırlar." ifadesi yer almaktadır. Dolayısıyla, PTT acentalarına, yaptıkları hizmet karşılığında ayrıca destek ödemesi şeklinde yapılan bu ödemenin 193 sayılı Gelir Vergisi

Kanununun 61 inci maddesi kapsamında bir ücret ödemesi olarak değerlendirilemeyeceği tabiidir. Dolayısıyla, söz konusu ödeme tutarının Gelir Vergisi Kanununun 94/12 nci maddesi gereğince %20 oranında vergi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir. Ayrıca söz konusu tutarın, Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesi kapsamında katma değer vergisinin konusuna girmesinden bahisle, acentaya yapılan bu ödeme üzerinden katma değer vergisi de hesaplanması gerekmektedir.

Bu çerçevede, PTT acentalığı faaliyeti haricinde yürüttüğünüz diğer faaliyetleriniz ile ilgili olarak verdiğiniz yıllık gelir vergisi ve geçici vergi beyannamelerinize PTT acentalığı faaliyetinden elde ettiğiniz istisna kazancınız dahil edilmeyecek olup, bu çerçevede yıl içinde bu gelirlere ilişkin olarak tevkif suretiyle ödediğiniz vergilerin de söz konusu beyannamelerde mahsup imkanı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, PTT acentalığı faaliyetinden elde ettiğiniz istisna kazancınız üzerinden tevkif suretiyle ödediğiniz vergiler nihai vergi niteliğindedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026